

**«ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**СТРАХОВОЕ ОБЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
“АРМЕНИЯ ИНШУРАНС”**

*Հաստատված է “ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ” ԱՍՊԸ
ԽՈՐՀՐԴԻ 05.12.2007 թ. թիվ 014 արձանագրությամբ,
Փոփոխությունները և լրացումները՝ խորհրդի
13.04.2016թ. թիվ 17 որոշմամբ*

*Утверждено решением Совета (протокол N 014)
Страхового ООО “АРМЕНИЯ ИНШУРАНС” от
03.12.2007 года,
Изменения и дополнения, решением Совета N 17
от 13.04.2016г.*

Կ Ա Ն Ո Ն Ն Ե Ր

**ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՄՆԵՐԻ
ՔԱՂԱՔԱՅԻ ԱԿԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ԱՊԱՏՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ**

П Р А В И Л А

**СТРАХОВАНИЯ ГРАЖДАНСКОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПРИЧИНЕНИЕ ВРЕДА
ТРЕТЬИМ ЛИЦАМ**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

СОДЕРЖАНИЕ

1. ԸՆԴԿԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ	2
2. ԱՊԱՏՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐՅԵԿՏ	4
3. ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿ, ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ ԵՎ ԱՊԱՏՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	5
4. ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ, ԱՊԱՏՈՎԱԳՐՈՂԻ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԸ	7
5. ՉՀԱՏՈՒՅՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ (ՖՐԱՆՇԻԶԱ)	8
6. ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱԳԻՆ, ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ, ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ ՉՎՃԱՐԵԼՈՒ ՀՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ	8
7. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՎԱՂԱԺԱՄԿԵՏ ԼՈՒԾՈՒՄԸ	9
8. ՌԻՍԿԻ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ	10
9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆԵՐՆԵՐ ԱՊԱՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՆՇԱՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ	11

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ	2
2. ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ	5
3. СТРАХОВОЙ РИСК, СТРАХОВЫЕ СЛИЧАЙ И ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛОВИЯ СТРАХОВАНИЯ	5
4. СТРАХОВАЯ СУММА, ЛИМИТ ОТВЕТСТВЕННОСТИ СТРАХОВЩИКА	7
5. НЕВОЗМЕЩАЕМАЯ СУММА (ФРАНШИЗА)	8
6. СТРАХОВОЙ ТАРИФ, СТРАХОВАЯ ПРЕМИЯ, ПОСЛЕДСТВИЯ НЕВЫПЛАТЫ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ	8
7. ПОРЯДОК ЗАКЛЮЧЕНИЯ, ДЕЙСТВИЯ И ДОСРОЧНОГО ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ	9
8. ИЗМЕНЕНИЕ СТЕПЕНИ РИСКА	11
9. ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН ДОГОВОРА ПРИ НАСТУПЛЕНИИ СОБЫТИЯ, ИМЕЮЩЕГО ПРИЗНАКИ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ	11

10. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ, ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	12
11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՉԱՓԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՈՐՈՇՈՒՄԸ	15
12. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	19
13. ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ	19

10. ПОРЯДОК И УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ВЫПЛАТЫ СТРАХОВОГО ВОЗМЕЩЕНИЯ, ПОРЯДОК ОЦЕНКИ УЩЕРБА.....	13
11. РАЗМЕР СТРАХОВОГО ВОЗМЕЩЕНИЯ И ЕГО ОПРЕДЕЛЕНИЕ.....	16
12. ПОРЯДОК РАЗРЕШЕНИЯ СПОРИВ.....	19
13. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ	19

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1 Երրորդ անձանց պատճառված վնասների քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրության կանոնները (այսուհետև՝ կանոններ), մշակված են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի, »Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին« Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն և պարունակում են պայմաններ, որոնց հիման վրա «ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» Ապահովագրական ՍՊԸ-ն (այսուհետև՝ Ապահովագրող), գործելով կանոնադրությամբ, կնքում է երրորդ անձանց վնաս հասցնելու քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրության պայմանագրեր և (կամ) վկայագրեր (այսուհետև՝ Պայմանագիր):

1.1 Правила страхования гражданской ответственности за причинение вреда третьим лицам (далее-Правила), разработаны в соответствии с Гражданским кодексом, Законом "О страховании и страховой деятельности" Республики Армения и другими правовыми актами и содержат условия, на которых Страховое ООО «АРМЕНИЯ ИНШУРАНС» (далее-Страховщик), действующее на основании Устава, заключает договора и (или) полисы страхования гражданской ответственности за причинение вреда третьим лицам (далее-Договор).

1.2 Երրորդ անձանց պատճառված վնասների քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրությունը ներառվում է «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ոչ կյանքի ապահովագրության տնտեսի» Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն» դասի մեջ:

1.2 Страхования гражданской ответственности за причинение вреда третьим лицам включено в категорию "Страхование общей ответственности" типа страхования не жизни Закона "О страховании и страховой деятельности" Республики Армения.

1.3 Կանոնները հանդիսանում են Պայմանագրի անբաժանելի մասը: Պայմանագիրը կարող է բովանդակել այլ պայմաններ, որոնք որոշվում են Ապահովագրողի և Ապահովագրողի կամ Պայմանագրի կողմերի (այսուհետև՝ կողմեր) փոխադարձ համաձայնությամբ, չպետք է հակասեն կանոններին, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին և այլ իրավական ակտերին:

1.3 Правила являются неотъемлемой частью Договора. Договор может включать в себя и другие условия, которые определяются путем двустороннего соглашения между Страховщиком и Страхователем, (далее-Стороны) которые не должны противоречить Правилам, законом Республики Армения и другим правовым актам.

1.4 Պայմանագիր կնքելիս կողմերը կարող են համաձայնության գալ կանոնների առանձին դրույթների չկիրառման մասին, ինչպես նաև Պայմանագրում՝ կանոնների տեքստում շարադրված դրույթներից տարբեր դրույթների կիրառման մասին, պայմանով, որ դա չհակասի օրենքին, այլ իրավական ակտերին և կանոններին:

1.4 При заключении договора страхования Стороны могут договориться о неприменении отдельных положений Правил, а также о дополнении Договора страхования положениями, отличными от тех, которые изложены в тексте Правил, при условии, что отступления от Правил не противоречат Закону, другим правовым актам и Правилам.

1.5 Ապահովագրողն իրավունք ունի կանոնների հիման վրա կնքվող կոնկրետ Ապահովագրողի ուղղված Պայմանագրի համար, կանոնների հիման վրա ձևավորել առանձին ապահովագրության պայմաններ, պայմանով, որ դա չհակասի օրենքին, այլ իրավական ակտերին և կանոններին: Այդպիսի պայմանները կցվում են Պայմանագրին և հանդիսանում են դրա անբաժանելի մասը:

1.5 Страховщик вправе на основе Правил формировать условия страхования к отдельному договору, заключаемых на основе Правил страхования, ориентированные на конкретного Страхователя, - в той мере в какой это не противоречит Закону, другим правовым актам и Правилам. Такие условия прилагаются к Договору и являются его неотъемлемой частью.

1.6 Ապահովագրողն իրավունք ունի կանոնների հիման վրա կնքված միանման Պայմանագրերի առանձին խմբերին տալ մարքեթինգային անվանումներ, պայմանով, որ դա չհակասի օրենքին և այլ իրավական ակտերին:

1.6 Страховщик вправе также присваивать маркетинговые названия отдельным группам единообразных Договоров, заключенным на основе Правил, в той мере, в какой это не противоречит Закону, другим правовым актам и Правилам.

1.7 Համաձայն կանոնների որպես Ապահովագրող, այսինքն, Ապահովագրողի հետ Պայմանագիր կնքած և ապահովագրավճար վճարած անձ կարող է հանդես գալ որպես յուրաքանչյուր իրավաբանական անձ կամ գործունակ ֆիզիկական անձ:

1.7 Согласно Правилам Страхователям, то есть лицом, заключающим Договор со Страховщиком и уплачивающим страховую премию, может быть юридическое лицо любой организационно-правовой формы и дееспособное физическое лицо.

1.8 Կանոնների հիման վրա կնքված Պայմանագրով

1.8 По Договору, заключенному на основе Правил, может быть застрахована ответственность лица иного, чем

կարող է ապահովագրվել Ապահովադրից տարբեր այլ անձի պատասխանատվությունը (այսուհետև՝ **Անձ, որի պատասխանատվությունը ապահովագրված է**): Անձը, ում պատասխանատվությունը ապահովագրված է, պետք է նշված լինի Պայմանագրում: Ընդ որում, կանոնների դրույթները, որոնք վերաբերվում են Ապահովադրին, հավասարապես վերաբերվում են նաև այն անձին, որի պատասխանատվությունը ապահովագրված է:

1.9 Եթե Ապահովադրից տարբեր այլ անձ, որի պատասխանատվությունը ապահովագրված է, Պայմանագրում նշված չէ, ապա ապահովագրված է համարվում Ապահովադրի պատասխանատվության ռիսկը:

1.10 կանոնների հիման վրա կնքված Պայմանագիրը կնքվում է երրորդ անձանց՝ ֆիզիկական անձանց օգտին, որոնց կյանքին, առողջությանը կամ գույքին կարող է վնաս պատճառվել կամ իրավաբանական անձանց օգտին, որոնց գույքին կարող է վնաս պատճառվել (այսուհետև՝ **Շահառու**): Պայմանագիրը համարվում է կնքված Շահառուների օգտին, եթե նույնիսկ այն կնքվել է վնասի համար պատասխանատու Ապահովադրի կամ այլ անձի օգտին, կամ Պայմանագրում նշված չէ, թե ում օգտին է այն կնքված:

1.11 կանոններում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները և արտահայտությունները՝

ա) **Ապահովագրության պայմանագիր**,

Ապահովադրի և Ապահովագրողի միջև գրավոր համաձայնություն, որի հիման վրա Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրության պայմանագրով սահմանված որոշակի գումարի (ապահովագրավճարի) դիմաց կանոններով նախատեսված և ապահովագրության պայմանագրում նշված որոշակի ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադրին (շահառուին) վճարել ապահովագրական հատուցում երրորդ անձանց կյանքին, առողջությանը կամ գույքին պատճառված վնասի դիմաց, բայց ոչ ավել քան ապահովագրության պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարը:

բ) **Ապահովագրող գործունեություն**՝ իրավական ակտերին չհակասող գործունեություն, որի իրականացման դեպքում կատարվում է Ապահովադրի կամ Պայմանագրում նշված անձի քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրությունը:

Նամաձայն կանոնների, որպես ապահովագրվող գործունեություն կարող են հանդիսանալ՝

- շենքերի, շինությունների, տարածքների, սարքավորումների, հողակտորների պահպանումը և շահագործումը,
- շինություններին տիրապետումը,
- տնտեսական գործունեությունը,
- զանգվածային հասարակական միջոցառումների կազմակերպումը և անցկացումը (ցույցեր, քայլարշավներ և այլն),
- սպորտային, մշակութային և կրթական միջոցառումների անցկացումը (ավտոմրցույթներ, մրցույթների, ներկայացումների, համերգներ, ցուցահանդեսներ, շնորհանդեսներ և այլն),
- տոնական հրավառությունների, իլյումինացիաների և այլնի կազմակերպում,
- կենդանի պահելը (շներ, անասուններ, էկզոտիկ կենդանիներ և այլն),
- աշխատանքային հարաբերություններում գործատուի գործունեությունը՝ ուղղված աշխատողների համար անվտանգ աշխատանքային

Страхователь (далее Лицо, ответственность которого застрахована). Лицо, ответственность которого застрахована, должно быть указано в Договоре. При этом положения Правил, касающиеся Страхователя, в равной степени касаются и иного лица, ответственность которого застрахована.

1.9 Если иное, чем Страхователь, лицо, ответственность которого застрахована, в Договоре не указано, то считается, что застрахован риск ответственности самого Страхователя.

1.10 В соответствии с Правилами Договор заключаются в пользу третьих лиц – физических лиц, жизни, здоровью или имуществу которых может быть причинен вред или юридических лиц, имуществу которых может быть причинен вред (далее – Выгодоприобретатель). Договор считается заключенным в пользу Выгодоприобретателей, даже если он заключен в пользу Страхователя или иного лица, ответственных за причинение вреда, либо в Договоре не сказано, в чью пользу он заключен

1.11 Для целей Правил используются следующие понятия и определения:

а) **Договор страхования** – письменное соглашение между Страховщиком и Страхователем, на основании которого Страховщик обязуется за обусловленную Договором страхования плату (страховую премию) при наступлении события, предусмотренного в Правилах и в Договоре страхования, выплатить Страхователю (Выгодоприобретателю) страховое возмещение в размере причиненного Страхователем вреда жизни, здоровью или имуществу третьих лиц, но не более страховой суммы, установленной в договоре страхования

б) **Застрахованная деятельность** – не противоречащая действующим правовым актам деятельность, в связи с осуществлением которой проводится страхование гражданской ответственности Страхователя или лица, указанного в Договоре.

В соответствии с Правилами застрахованной деятельностью может являться:

- содержание и эксплуатация зданий, помещений, сооружений, оборудования, земельных участков;
- владение помещениями;
- хозяйственная деятельность;
- организация и проведение массовых общественных мероприятий (шестивий, митингов и т.п.);
- проведение спортивных и культурно-просветительских мероприятий (авторалли, конкурсов, спектаклей, концертов, выставок, презентаций и т.п.);
- устройство праздничных фейерверков, иллюминаций и т.п.;
- содержания животных (собак, скота, экзотических животных и т.п.);
- деятельность работодателя по обеспечению безопасных условий труда для работников при трудовых отношениях;
- деятельность опекунов и попечителей;
- деятельность, связанная с повышенной опасностью для окружающих, если гражданская

պայմանների ստեղծմանը,

➤ խնամակալների և հոգաբարձուների գործունեությունը,

➤ շրջապատող մարդկանց համար բարձր վտանգավորությամբ գործունեություն, որի իրականացման համար օրենքով և այլ իրավական ակտերով չի պարտադրվում հատուկ պայմաններով ապահովագրության իրականացում,

➤ դեղորայքի կլինիկական հետազոտությունների կազմակերպումը, իրականացումը և անցկացումը,

➤ գործունեության այլ տեսակներ, որոնց իրականացումը կարող է վնաս պատճառել Շահառուների կյանքին, առողջությանը կամ գույքին:

Ապահովագրվող գործունեությունը պետք է նշված լինի Պայմանագրում:

Պայմանագիրը կարող է կնքված լինել առանց ապահովագրվող գործունեությունը նշված լինելու այն դեպքում, երբ Պայմանագիրը համարվում է կնքված վնաս պատճառելու հետևանքով Ապահովադրի քաղաքացիական պատասխանատվության ի հայտ գալու դեպքում:

գ) **Ապահովադրի պատասխանատվության սահման**՝ գումար, որը չի գերազանցում Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարը, և որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում:

դ) **Ապահովագրավճար**՝ ապահովագրության համար նախատեսված վճար, որն Ապահովադիրը պայմանագրի համաձայն պարտավոր է վճարել Ապահովագրողին:

ե) **Ապահովագրական գումար**՝ գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադրին վճարել ապահովագրական հատուցում:

զ) **Ապահովագրական ռիսկ**՝ որոշակի իրադարձության տեղի ունենալու հավանականություն, որի հետ կապված իրականացվում է ապահովագրությունը:

է) **Ապահովագրական պատահար**՝ Պայմանագրով նախատեսված տեղի ունեցած իրադարձություն, որի ի հայտ գալով առաջանում է ապահովագրական հատուցում վճարելու Ապահովագրողի պարտավորությունը:

ը) **Ապահովագրական սակագին**՝ սահմանված ապահովագրական գումարի նկատմամբ ապահովագրավճարի դրույքաչափ, որը որոշվում է հաշվի առնելով ապահովագրության օբյեկտը և ապահովագրական ռիսկի բնույթը:

թ) **Ապահովագրության տարածք**՝ տարածք, որի վրա տարածվում է Պայմանագրի գործողությունը և Պայմանագրում նշված ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում ապահովագրական հատուցում վճարելու Ապահովագրողի պարտավորությունը: Տարածք, որի սահմաններում Ապահովագրողը իրականացնում է ապահովագրական գործունեություն: Եթե ապահովագրության պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապահովագրության տարածք է համարվում Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքը:

2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐՅԵԿՏ

Ապահովագրության օբյեկտ են համարվում

ответственность при осуществлении указанной деятельности не подлежит обязательному страхованию в соответствии с Законом и другим правовым актам на специальных правилах страхования;

- осуществление, организация и проведение клинических исследований лекарственных средств;
- иные виды деятельности при осуществлении которых может быть причинен вред жизни, здоровью или имуществу Выгодоприобретателей.

Застрахованная деятельность должна быть указана в Договоре.

Договор может быть заключен без указания застрахованной деятельности, тогда Договор считается заключенным на случай наступления риска гражданской ответственности Страхователя вследствие причинения вреда.

в) **Лимит ответственности Страхователя** – сумма, не превышающая установленную в Договоре страховую сумму, в пределах которой Страховщик обязуется выплатить страховое возмещение при возникновении каждого страхового случая.

г) **Страховая премия** - плата за страхование, которую Страхователь по Договору обязан уплатить Страховщику.

д) **Страховая сумма** – сумма, в пределах которой Страховщик обязуется выплатить страховое возмещение Страхователю при наступлении страхового случая.

е) **Страховой риск** – предполагаемое событие, на случай наступления которого проводится страхование.

ж) **Страховой случай** – совершившееся событие, предусмотренное Договором, с наступлением которого возникает обязанность Страховщика по выплате страхового возмещения.

з) **Страховой тариф** – ставка страховой премии с единицы страховой суммы с учетом объекта страхования и характера страхового риска.

л) **Территория страхования** – территория, на которую распространяется действие Договора и обязанность Страховщика по выплате страхового возмещения при наступлении страхового события, указанного в Договоре. Территория, на которой Страхователь осуществляет застрахованную деятельность. Если по договору страхования иное не предусмотрено, то территорией страхования считается территория Республики Армения и территория Республики Нагорного Карабаха.

2. ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ

Объектом страхования являются имущественные интересы Страхователя (Застрахованного лица), связанные с

Ապահովադրի գույքային շահերը՝ կապված Շահառուի կյանքին, առողջությանը կամ գույքին հասցված վնասը օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) կողմից հատուցելու պարտավորության հետ:

3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՏԱՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

3.1 Կանոնների համաձայն ապահովագրական ռիսկ է հանդիսանում Շահառուի կյանքին, առողջությանը կամ գույքին հասցված վնասի հետևանքով Ապահովադրի քաղաքացիական պատասխանատվության ռիսկի ծագումը, որը արդյունք է՝

- ոչ կանխատեսված անգոյություն (սխալի, բացթողման),
- ապահովագրված գործունեության ընթացքում նյութերի, սարքավորումների, գործիքների և այլնի չբավականացման (չբավարարման) և նյութերին բնորոշ առանձնահատկությունների,
- ապահովագրության տարածքում գործող, իրավական ակտերով նախատեսված այլ պատճառների:

3.2 Կանոնների համաձայն ապահովագրական պատահար է համարվում օրենքին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան Շահառուի կյանքին, առողջությանը կամ գույքին հասցված վնասի հետևանքով Ապահովադրի քաղաքացիական պատասխանատվության առաջացումը (ծագումը), պայմանով, որ միաժամանակ առկա են կանոնների 3.2.1-ից 3.2.6 ենթակետերում նշված պայմանները՝

3.2.1 Պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում Ապահովադրին ներկայացվել են վնասը հատուցելու Շահառուի պահանջները, եթե Պայմանագրով պահանջների ներկայացման այլ ժամկետ նախատեսված չէ:

Կանոնների իմաստով Շահառուի վնասի հատուցման պահանջներ նշանակում են անմիջապես (անմիջականորեն) Ապահովադրին հասցնագրված գրավոր պահանջները (այդ թվում՝ պահանջագրի ձևով), ինչպես նաև դատարան ներկայացված հայցադիմումները վնասի պատճառման փաստի, չափերի և պատճառների վերաբերյալ հաստատված ապացույցներով:

Շահառուն իրավունք չունի անմիջականորեն Ապահովագրողին ներկայացնելու վնասի հատուցման պահանջները, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

3.2.2 Վնասը պատճառվել է Պայմանագրի գործողության ընթացքում կամ եթե դա նախատեսված է Պայմանագրով՝ Պայմանագրի գործողության ավարտից հետո՝ Պայմանագրի կողմերի կողմից համաձայնեցված որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում:

3.2.3 Պայմանագրի գործողության ընթացքում կամ Պայմանագրով նախատեսված դեպքերում մինչև Պայմանագրի գործողության սկիզբը Պայմանագրի կողմերի կողմից համաձայնեցված (սահմանված) որոշակի ժամանակահատվածում ի հայտ եկած հանգամանքները, որոնք առաջացրել են վնասի պատճառում, Պայմանագրի կնքման պահին հայտնի չեն եղել Ապահովադրին:

3.2.4 Վնասը հասցվել է ապահովագրության տարածքում:

его обязанностью в порядке, установленном законом и другим правовым актам, возместить вред, причиненный жизни, здоровью или имуществу Выгодоприобретателя.

3. СТРАХОВОЙ РИСК, СТРАХОВОЙ СЛУЧАЙ И ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛОВИЯ СТРАХОВАНИЯ

3.1. Страховым риском в соответствии с Правилами является риск возникновения гражданской ответственности Страхователя вследствие причинения вреда жизни, здоровью или имуществу Выгодоприобретателя в результате:

- непреднамеренной небрежности (ошибки, упущения);
- недостатков и особых свойств материалов, оборудования, инструментов и т.д., используемых в процессе осуществления застрахованной деятельности;
- иных причин, предусмотренных правовым актам, действующим на территории страхования.

3.2. Страховым случаем в соответствии с Правилами является возникновение в соответствии с законом и другим правовым актам, гражданской ответственности Страхователя вследствие причинения вреда жизни, здоровью или имуществу Выгодоприобретателя, при условии, что одновременно действуют условия, указанные в подпунктах от 3.2.1 до 3.2.6 Правил:

3.2.1. Страхователю в течение срока действия Договора предъявлены требования Выгодоприобретателя о возмещении вреда, если Договором не предусмотрено иной срок для предъявления претензий.

Под требованиями Выгодоприобретателя о возмещении вреда в Правилах понимаются письменные требования (в том числе в форме претензий), адресованные непосредственно Страхователю, а также искивые заявления в суд, подтвержденные доказательствами о факте, размере и причинах причинения вреда.

Выгодоприобретатель не вправе предъявить непосредственно Страховщику требование о возмещении вреда, если Договором не предусмотрено иное.

3.2.2. Причинение вреда произошло в течение срока действия Договора или, если это предусмотрено Договором в течение определенного Сторонами периода после окончания срока действия Договора.

3.2.3. Обстоятельства, повлекшие за собой причинение вреда имели место в течение срока действия Договора или, если это предусмотрено Договором, в течение согласованного (определенного) Сторонами периода до начала срока действия Договора, при условии, что Страхователю на момент заключения Договора ничего не было известно об обстоятельствах, которые могут повлечь наступление страхового случая.

3.2.4. Причинение вреда произошло на территории страхования;

3.2.5. Имеется причинно-следственная связь между

3.2.5 Գոյություն ունի պատճառահետևանքային կապ Ապահովադրի գործողությունների (անգործության) և վնասի պատճառման փաստի միջև:

3.2.6 Ապահովադրի (ապահովագրված անձի) քաղաքացիական պատասխանատվության ծագումը (առաջացումը) ընդունվել է վերջինիս կողմից կամավոր կերպով՝ Ապահովագրողի գրավոր համաձայնության առկայությամբ կամ օրինական ուժ է ստացել դատարանի համապատասխան որոշմամբ:

3.3 Մեկ կամ մի քանի փոխկապակցված պատահարների հետևանքով մի քանի Շահառուների կյանքին, առողջությանը կամ գույքին պատճառված վնասի հետևանքով Ապահովադրի քաղաքացիական պատասխանատվության առաջացումը դիտվում է որպես մեկ ապահովագրական պատահար:

3.4 **Ապահովագրական պատահարներ չեն համարվում** (և ըստ այդմ չեն հատուցվում) հետևյալ իրադարձությունները՝

3.4.1 Ապահովադրի (Ապահովադրի աշխատակիցների) դիտավորության արդյունքում Շահառուի գույքին վնաս պատճառելը,

3.4.2 Շահառուի գույքին վնաս պատճառվելը՝ վերջինիս դիտավորության արդյունքում,

3.4.3 վնասի պատճառումը, որը հետևանք է Ապահովադրի այնպիսի գործունեության, որի իրականացման համար նա ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով համապատասխան թույլտվություն (լիցենզիա, արտոնագիր և այլն) չի ստացել (թեև դրա ստացումը պարտադիր էր), կամ այդ գործունեության թույլտվությունը կասեցված է եղել,

3.4.4 վնասի պատճառումը, որը հետևանք է ասբեստի և ասբեստ պարունակող ցանկացած արտադրանքի ազդեցության:

3.5 Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա **ապահովագրական պատահարներ չեն համարվում և ըստ այդմ չեն հատուցվում**՝

3.5.1 Ցանկացած պատերազմի կամ ռազմական գործողության (անկախ այն բանից դրանք եղել են հայտարարված, թե ոչ) և դրանց հետևանքների, քաղաքացիական պատերազմի, զինված ուժերի կամ ահաբեկիչների գործողության, ժողովրդական հուզումների հետևանքով պատճառված վնասները,

3.5.2 Ռադիոակտիվ կամ այլ իոնային ճառագայթման ազդեցության հետևանքով, այդ թվում ռադիոակտիվ ալֆա, բետա, գամմա նյութերի, նեյտրոնների արտազատման, օպտիկական (լազերային), միկրոալիքային (մազերներ), կամ քվանտային զեննրատորների արագացուցիչների թունավորված մասնիկներից արտազատվող ճառագայթման հետևանքով առաջացած վնասները,

3.5.3 Ապահովադրի կամ այլ օգտագործողի կողմից ներքին գործերի մարմիններում (նստիկանությունում) պարտադիր գրանցման ենթակա ավտոտրանսպորտային և մոտոտրանսպորտային միջոցների շահագործման արդյունքում պատճառված վնասը,

3.5.4 վնասը, որը պատճառվել է Ապահովադրի կողմից օրենքի, այլ իրավական ակտերի, արտադրական կանոնների, նորմերի կամ նորմատիվային փաստաթղթերի դրույթների չկատարման հետևանքով,

3.5.5 Մարդկանց, կենդանիների կամ բույսերի օրգանիզմում գենետիկ փոփոխությունների հետևանքով պատճառված վնասը,

действиями (бездействием) Страхователя и фактом причинения вреда;

3.2.6. Возникновение гражданской ответственности Страхователя (застрахованого лица) признано им добровольно с письменного согласия Страховщика либо вступившим в законную силу соответствующим решением суда.

3.3. Возникновение гражданской ответственности Страхователя вследствие причинения вреда жизни, здоровью или имуществу нескольких Выгодоприобретателей в результате одного события или нескольких взаимосвязанных событий, рассматривается как один страховой случай.

3.4. **Не признаются страховыми случаями** (и страховое возмещение не выплачивается) следующие события:

3.4.1. Умышленное причинение Страхователем (сотрудниками Страхователя) вреда имуществу Выгодоприобретателя;

3.4.2. Причинение вреда имуществу Выгодоприобретателя в результате умысла последнего;

3.4.3. Причинение вреда, явившееся следствием осуществления Страхователем деятельности, на которую им не была в установленном законом РА и другим правовым актам порядке получено разрешение (лицензия и т.п.) (его получение было обязательно), либо разрешение его действия было приостановлена.

3.4.4. Причинение вреда, явившееся следствием воздействия асбеста, или любых продуктов, содержащих асбест;

3.5. Если Договором не предусмотрено иное, **не признаются страховыми случаями и страховое возмещение не выплачивается**:

3.5.1. Причинение вреда в связи с войной или военными действиями, (вне зависимости от того, объявлена ли война или нет) и их последствиями, гражданской войной, народными волнениями, действиями вооруженных формирований или террористов;

3.5.2. Причинение вреда, явившееся следствием воздействия радиоактивного или иного ионизирующего излучения, в том числе выделяемого радиоактивными веществами альфа, бета или гамма- излучения, нейтронов; излучения, исходящего от ускорителей заряженных частиц, оптических (лазеры), микроволновых (мазеры) или от излучения иных частиц зараженных квантовых генераторов;

3.5.3. Причинение вреда, явившееся следствием эксплуатации Страхователем или иного использования средств авто- и мототранспорта, подлежащих обязательной регистрации в органах внутренних дел (милиции);

3.5.4. Причинение вреда, явившееся следствием несоблюдения Страхователем положения закона, правовых актов, производственных правил, норм и нормативных документов;

3.5.5. Причинение вреда, явившееся следствием генетических изменений в организмах людей, животных и растений;

3.5.6 Պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման հետևանքով պատճառված վնասը;

3.5.7 Ապահովադրի կողմից բարձր վտանգավորության աղբյուրների շահագործման կամ դրանք այլ նպատակներով օգտագործման հետևանքով պատճառված վնասը,

3.5.8 Ապահովադրի կողմից Շահառուին ՁԻԱՏ-ով վարակման հետևանքով պատճառված վնասը,

3.5.9 Ապահովադրի կողմից ապահովագրված գործունեություն իրականացնելու ընթացքում իրեն հայտնի դարձած առևտրային գաղտնիքի կամ այլ գաղտնի տեղեկատվության հրապարակելու կամ անձնական նպատակներով օգտագործելու (Ապահովադրի աշխատակիցների անձնական նպատակների օգտագործելու) հետևանքով պատճառված վնասը,

3.5.10 Հնդինակային իրավունքների կամ այլ մտավոր սեփականության օբյեկտների բացառիկ իրավունքների խախտման հետևանքով պատճառված վնասը,

3.5.11 Կոնստրուկցիաների, սարքավորումների կամ նյութերի շահագործման նորմատիվային ժամկետներից ավել օգտագործման հետևանքով պատճառված վնասը,

3.5.12 Ապահովադրի կողմից պատրաստվող (իրացվող, կատարվող կամ մատուցվող) ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) չբավականացման (անբավարարության), ինչպես նաև այդ ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) վերաբերյալ ոչ հավաստի կամ ոչ բավարար տեղեկատվության առկայության հետևանքով պատճառված վնասը,

3.5.13 Շահառուին պատճառված վնասը, որը հետևանք է մշտական, պարբերաբար, կամ երկարատև թերմիկ ազդեցության կամ գազերի, զոլորչիների, ճառագայթների, խոնավության կամ ցանկացած, այդ թվում մթնոլորտում կշռված մասնիկների (ծուխ, փոշի և այլն), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանց ազդեցությունը հանկարծակի է կամ չկանխատեսված և կան ակնհայտ ապացույցներ, որ այդ ազդեցության հետևանքով վնասը անխուսափելի էր:

3.5.6. Причинение вреда, явившееся следствием неисполнения или ненадлежащего исполнения договорных обязательств;

3.5.7. Причинение вреда, явившееся следствием эксплуатации Страхователем или иного использования источников повышенной опасности;

3.5.8. Причинение вреда, явившееся следствием Заражение Выгодоприобретателя Страхователем СПИДом;

3.5.9. Причинение вреда, явившееся следствием разглашения Страхователем или использования им в личных целях (использования в личных целях работниками Страхователя) коммерческой тайны или иной конфиденциальной информации, ставшей ему известной в связи с осуществлением им застрахованной деятельности;

3.5.10. Причинение вреда, явившееся следствием нарушения авторских прав и иных исключительных прав на объекты интеллектуальной собственности;

3.5.11. Причинение вреда, явившееся следствием использования конструкций, оборудования, материалов сверх нормативного срока эксплуатации;

3.5.12. Причинение вреда, явившееся следствием недостатков товаров (работ, услуг), изготавливаемых (реализуемых, выполняемых, оказываемых) Страхователем а также недостоверной или недостаточной информации об указанных товарах (работах, услугах);

3.5.13. Причинение вреда, явившееся следствием постоянного, регулярного или длительного термического воздействия или воздействия газов, паров, лучей, жидкостей, влаги или любых, в том числе - взвешенных частиц в атмосфере (дым, пыль и др.), за исключением случаев, когда воздействие вышеуказанных субстанций является внезапным и непредвиденным и имеются наглядные доказательства того, что вред явился неизбежным последствием такого воздействия.

4. ԱՊԱՏՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ, ԱՊԱՏՆՈՎԱԳՐՈՂ ՊԱՏԱՆՄԱՆ ԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆՔ

4. СТРАХОВАЯ СУММА, ЛИМИТ ОТВЕТСТВЕННОСТИ СТРАХОВЩИКА

4.1 Ապահովագրական գումարի չափը որոշվում է կողմերի համաձայնությամբ և սահմանվում է Պայմանագրում:

4.2 Ապահովագրական գումարը կարող է լինել ազրեգատային և ոչ ազրեգատային: Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա ապահովագրական գումարը ազրեգատային է:

4.2.1 **Ոչ ազրեգատային ապահովագրական գումար** սահմանված լինելու դեպքում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար, ընդ որում ապահովագրական գումարը չի նվազում արդեն վճարված ապահովագրական հատուցման գումարի չափով:

4.2.2 **Ազրեգատային ապահովագրական գումար** սահմանված լինելու դեպքում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարների համար, ընդ որում ապահովագրական գումարը նվազում է արդեն վճարված ապահովագրական հատուցման գումարի չափով:

4.1. Размер страховой суммы по Договору устанавливается по соглашению Сторон.

4.2. Страховая сумма может быть агрегатной и неагрегатной. Если Договором не предусмотрено иное, страховая сумма является агрегатной.

4.2.1. Если в Договоре установлена **неагрегатная страховая сумма**, то она является суммой, в пределах которой Страховщик обязуется выплатить страховое возмещение по каждому страховому случаю, произошедшему в период действия Договора, при этом страховая сумма не уменьшается на сумму выплаченного ранее страхового возмещения.

4.2.2. Если в Договоре установлена **агрегатная страховая сумма**, то она является суммой, в пределах которой Страховщик обязуется выплатить страховое возмещение по всем страховым случаям, произошедшим в период действия Договора, при этом страховая сумма уменьшается на сумму выплаченного страхового возмещения с момента его выплаты.

4.2.3. В пределах агрегатной страховой суммы

4.2.3 Ագրեզատային ապահովագրական գումարի սահմաններում Ապահովագրողի կողմից մեկ ապահովագրական պատահարի, ռիսկերի առանձին կատեգորիաների և այլնի գծով կարող է սահմանվել պատասխանատվության սահմաններ: Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա Պայմանագրում նշված մեկ ապահովագրական պատահարի գծով Ապահովագրողի պատասխանատվության սահմանը (լիմիտը) համարվում է բոլոր ռիսկերի համար միասնական սահման:

5. ՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ (ՖՐԱՆՇԻԶԱ)

5.1 Պայմանագրում կողմերը կարող են սահմանել Ապահովագրողի մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը՝ չհատուցվող գումար (ֆրանշիզա):

5.2 Չհատուցվող գումարը (ֆրանշիզան) կարող է լինել պայմանական կամ ոչ պայմանական:

5.2.1 **Պայմանական չհատուցվող գումարի** ժամանակ Ապահովագրողը չի վճարում ապահովագրական հատուցում, եթե վնասը չի գերազանցում չհատուցվող գումարի չափը, իսկ եթե վնասը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը, ապա ապահովագրական հատուցումը վճարվում է վնասի ամբողջ ծավալով:

5.2.2 **Ոչ պայմանական չհատուցվող գումարի** ժամանակ ապահովագրական հատուցումը պակասեցվում է չհատուցվող գումարի չափով:

6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱԳՆԻՆ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ ԶՎՃԱՐԵԼՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

6.1 Ապահովագրական սակագնի մեծությունը սահմանվում է Ապահովագրողի կողմից՝ ելնելով ռիսկի աստիճանից, Պայմանագրի ժամկետից, չհատուցվող գումարից (ֆրանշիզայից) և Պայմանագրի այլ պայմաններից:

6.2 Ապահովագրավճարի մեծությունը հաշվարկվում է Ապահովագրողի կողմից՝ ապահովագրական գումարի մեծությունը բազմապատկելով Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական սակագնի մեծությամբ:

6.3 Ապահովագրավճարներն Ապահովագրողի կողմից կարող են վճարվել միանվագ՝ ամբողջ ապահովագրության ժամկետի համար կամ մաս-մաս: Ապահովագրավճարի վճարման կարգը սահմանվում է Պայմանագրով:

6.4 Ապահովագրավճարներն Ապահովագրողի կողմից կարող են վճարվել կանխիկ կերպով Ապահովագրողի դրամարկղ կամ ներկայացուցչին, իսկ անկանխիկ հաշվարկների դեպքում՝ Ապահովագրողի համապատասխան հաշվարկային հաշվին:

6.5 Ապահովագրավճարի վճարման կարգը և ձևը որոշվում են Ապահովագրողի և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ և սահմանվում են Պայմանագրով:

6.7 Եթե ապահովագրական պատահարը տևի է ունեցել մինչև հերթական ապահովագրավճարի վճարումը, որը կետանցվել է, ապա ապահովագրողն իրավունք ունի վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս հաշվանցելու կետանցված ապահովագրավճարի չափը:

6.8 Եթե Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու պահից 14-օրյա ժամկետում ապահովագրողը չի վճարում միանվագ կամ առաջին հերթական ապահովագրավճարը, ապա ապահովագրողն իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը, եթե

может быть установлен лимит ответственности Страховщика по одному страховому случаю, по отдельным категориям риска и другие. Если Договором не предусмотрено иное, указанный в Договоре предел (лимит) ответственности Страховщика по одному страховому случаю считается единым для всех категорий риска.

5. НЕВОЗМЕЩАЕМАЯ СУММА (ФРАНШИЗА)

5.1. По Договору Стороны могут установить размер участия Страхователя в возмещении убытка-невозмещаемая сумма (франшиза).

5.2. Невозмещаемая сумма (франшиза) может быть условной или безусловной.

5.2.1. При установлении **условной франшизы** Страховщик не выплачивает страховое возмещение, если убыток не превышает размер франшизы, но выплачивает страховое возмещение в полном объеме, если убыток превышает сумму франшизы.

5.2.2. При установлении **безусловной франшизы** Страховщик во всех случаях выплачивает страховое возмещение за вычетом суммы франшизы.

6. СТРАХОВОЙ ТАРИФ, СТРАХОВАЯ ПРЕМИЯ, ПОСЛЕДСТВИЯ НЕВЫПЛАТЫ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ

6.1. Размер страхового тарифа определяется Страховщиком исходя из степени риска, размера невозмещаемой суммы (франшизы), срока действия Договора и других условий Договора.

6.2. Размер страховой премии рассчитывается Страховщиком путем умножения страхового тарифа, установленную в Договоре, на страховую сумму,.

6.3. Страховая премия может уплачиваться Страхователем одновременно за весь период действия страхования или в рассрочку (несколькими платежами). Порядок уплаты устанавливается Договором.

6.4. Страховая премия может уплачиваться Страхователем наличными средствами в кассу Страховщика или его представителю, или путем безналичного перечисления на расчетный счет Страховщика.

6.5. Порядок уплаты страховой премии устанавливается по соглашению Сторон и устанавливается Договором.

6.6. Если страховой случаи произошло до уплаты очередного страхового взноса, который **устек**, то Страховщик вправе при установлении размера страхового возмещения вычислить размер неуплаченной страховой премии.

6.7. Если в течении 14 дней с момента вступления в силу Договора Страхователь задерживает уплаты единовременный или первый страховой взнос, то Страховщик вправе в одностороннем порядке, если Договором не предусмотрено иной срок уплаты или

պայմանագրով նախատեսված չէ այլ ժամկետ կամ ապահովագրավճարի մուծման տարածամկետման հնարավորություն:

6.9 Եթե Ապահովադիրն Պայմանագրով սահմանված կարգով և ժամկետում չի վճարել հերթական ապահովագրավճարը, ապա ապահովագրողն իրավունք ունի ապահովագրավճարի վճարման համար սահմանված ժամկետից երեք օր (լրացուցիչ ժամկետ) հետո միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը՝ առանց այդ մասին ապահովադիրին ծանուցելու:

7. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՎԱՂԱՔԱՄԿԵՏ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

7.1 Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր:

7.2 Պայմանագիրը կնքվում է Ապահովադիրի բանավոր կամ գրավոր դիմումի հիման վրա՝ Ապահովագրողի կողմից սահմանված հարցաթերթիկը պատշաճ կերպով լրացնելուց հետո:

7.3 Ապահովագրողն ապահովագրության դիմումը և հարցաթերթիկը ստանալուց հետո իրավունք ունի Ապահովադիրից պահանջել փաստաթղթեր և ուղղակի կամ անուղղակի տվյալներ՝ կապված ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու հավանականության և դրա հետևանքով հնարավոր վնասների մեծության որոշման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների հետ:

7.4 Պայմանագրի կնքումը հավաստվում է Ապահովագրողի կողմից Ապահովադիրին ապահովագրության վկայագիր տրամադրելու կամ Պայմանագիր կազմելու միջոցով: Ապահովագրության վկայագիրը և Պայմանագիրը պետք է ստորագրված լինեն Ապահովագրողի անունից լիազորված անձի և Ապահովադիրի կողմից:

7.5 Պայմանագիրը կնքվում է Ապահովագրողի և Ապահովադիրի համաձայնությամբ ցանկացած ժամկետով:

7.6 Պայմանագրի գործողության ժամկետի սկիզբը և ավարտը նշվում են Պայմանագրում: Պայմանագրի ժամկետի սկիզբը չի կարող լինել Պայմանագրի կնքման ժամկետից շուտ:

7.7 Պայմանագրի գործողությունը դադարում է՝

- ա) Պայմանագրում նշված ժամկետի լրանալուց հետո,
- բ) Ապահովագրողի կողմից կանոնների և դրանց հիման վրա կնքված Պայմանագրով ստանձնած իր պարտավորություններն ամբողջ ծավալով կատարելուց հետո: Ընդ որում ոչ մի լրացուցիչ փոխադարձ հաշվարկ կողմերի միջև չի կատարվում,
- գ) եթե ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականությունը վերացել կամ ապահովագրական ռիսկի գոյությունը ընդհատվել է,
- դ) կողմերի համաձայնությամբ,
- ե) օրենքով, այլ իրավական ակտերով, կանոններով և Պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում:

7.8 Ապահովադիրն իրավունք ունի միակողմանիորեն լուծելու Պայմանագիրը՝ այդ մասին ոչ պակաս քան 15 օր առաջ ծանուցելով Ապահովագրողին:

7.9 Պայմանագիրը կարող է վաղաժամկետ լուծվել նաև՝

- ա) Ապահովագրողի պահանջով կանոնների 8.1 կետով նախատեսված Ապահովադիրի պարտականությունների չկատարման դեպքում, ինչպես նաև, եթե Ապահովադիրը դեմ է Պայմանագրի պայմանների փոփոխությանը կամ ռիսկի աստիճանի մեծացմանը հանգեցնող

обязанность уплаты в рассрочку.

6.9 В случае неуплаты Страхователем очередной страховой премии в порядке и сроках, установленных Договором, после трех дней (дополнительный срок) установленного срока для уплаты страховой премии Страховщик вправе в одностороннем порядке расторгнуть Договор не уведомляя об этом Страхователя.

7. ПОРЯДОК ЗАКЛЮЧЕНИЯ, ДЕЙСТВИЯ И ДОСРОЧНОГО ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

7.1. Договор заключается в письменной форме.

7.2. Договор заключается на основании устного или письменного Заявления Страхователя, составленного на бланке установленной Страховщиком формы, с указанием сведений, предусмотренных формой бланка Заявления.

7.3. Страховщик после получения письменного заявления на страхование и бланка сведений вправе потребовать от Страхователя документы и сведения, прямо или косвенно связанные с обстоятельствами, имеющими значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления.

7.4. Договор заключается путем вручения Страховщиком Страхователю страхового полиса, либо путем составления Договора. Полис страхования или Договор, должны быть подписанны от имени уполномоченным лицом Страховщика и от Страхователя.

7.5 Договор заключается на любой срок по соглашению между Страховщиком и Страхователем.

7.6 Дата начала и дата окончания срока действия Договора должны указываются в Договоре. Начала срока действия Договора не может устанавливаться раньше заключения договора страхования.

7.7. Договор страхования прекращается:

- а) После окончания срока Договора,
- б) Когда Страховщик в полном объеме выполнил все свои обязательства, предусмотренные в Правилах и в Договоре. При этом никаких дополнительных взаиморасчетов между Сторонами не производится.
- в) Если возможность наступления страхового случая отпала, или существование страхового риска прекратилось.
- г) По соглашению Сторон
- д) В иных случаях, предусмотренных законом, другими правовыми актами, Правилам и Договором.

7.8 Страхователь вправе в одностороннем порядке расторгнуть Договор уведомляя об этом Страховщика не позднее, чем за 15 дней.

7.9 Договор может быть досрочно расторгнут:

- а) По требованию Страховщика при неисполнении Страхователем обязанности, предусмотренной пунктом 8.1 Правил, а также, если Страхователь возражает против изменения условий Договора или доплаты страховой премии вследствие наступления обстоятельств, влекущих увеличение степени риска. Страховщик не вправе требовать расторжения Договора в случае, если обстоятельства,

հանգամանքների տեղի ունենալու հետևանքով լրացուցիչ ապահովագրավճարի վճարմանը: Ապահովագրողն իրավունք չունի պահանջել Պայմանագրի լուծում այն դեպքում, երբ շիսկի աստիճանի մեծացմանը հանգեցնող հանգամանքներն արդեն վերացել են: Պայմանագիրը սույն ենթակետի հիման վրա լուծելու դեպքում, Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջել Պայմանագրի լուծումից պատճառված վնասների հատուցում:

- բ) Ապահովագրողի պահանջով և նրա հետ համաձայնեցված ժամանակի ընթացքում շիսկի աստիճանը մեծացնող հանգամանքները (որոնց վերաբերյալ Ապահովագրողը ընդունված նորմերին համապատասխան տեղեկացրել էր Ապահովադիրին) Ապահովադիրի կողմից չվերացնելու դեպքում:

7.10 Ապահովադիրի պահանջով Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովագրողն Ապահովադիրին է վերադարձնում ապահովագրավճարները՝ Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն, իսկ ապահովագրավճարի հաշվարկման համար որպես հիմք ընդունվում են Պայմանագրի համաձայն Ապահովադիրի կողմից վճարված ապահովագրավճարի 70 %-ը, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե Ապահովադիրի պահանջները պայմանավորված են Ապահովագրողի կողմից ապահովագրության պայմանների և կանոնների խախտմամբ, ապա Ապահովագրողն Ապահովադիրին է վերադարձնում ապահովագրավճարները՝ Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն, իսկ ապահովագրավճարի հաշվարկման համար որպես հիմք ընդունվում են Պայմանագրի համաձայն Ապահովադիրի կողմից վճարված ապահովագրավճարի 80 %-ը:

7.11 Ապահովագրողի պահանջով Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովադիրին են վերադարձվում ապահովագրավճարներն ամբողջությամբ, իսկ եթե Ապահովագրողի պահանջները պայմանավորված են Ապահովադիրի կողմից Պայմանագրի և կանոնների խախտմամբ, ապա վերջինս Ապահովադիրին է վերադարձնում ապահովագրավճարները՝ Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն, իսկ ապահովագրավճարի հաշվարկման համար որպես հիմք ընդունվում են Պայմանագրի համաձայն Ապահովադիրի կողմից վճարված ապահովագրավճարի 70 %-ը:

7.12 Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովադիրին չեն վերադարձվում ապահովագրավճարները, եթե Ապահովադիրը տվյալ Պայմանագրի գծով դիմել է ապահովագրական հատուցում ստանալու համար (բացառությամբ այն դեպքի, երբ ապահովագրական հատուցումը մերժվել է և Ապահովադիրը համաձայնվել է Ապահովագրողի կողմից տրամադրված մերժման վերաբերյալ եզրակացության հետ) կամ ստացել է ապահովագրական հատուցում:

8. ՌԻՍԿԻ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

8.1 Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը պարտավոր է անհապաղ տեղեկացման փաստը հավաստող ցանկացած եղանակով (իսկ բոլոր դեպքերում պատահարը տեղի ունենալուց ոչ ուշ, քան 3 օրվա ընթացքում՝ գրավոր) տեղյակ պահել Ապահովագրողին Պայմանագրի կնքման պահին իր կողմից Ապահովագրողին ներկայացված

влекущие увеличение страхового риска, уже отпали. В случае расторжения Договора по основаниям, перечисленным в настоящем пункте Страховщик вправе требовать возмещения убытков, причиненных расторжением Договора.

б) По требованию Страховщика в случае неустранения Страхователем в течение согласованного со Страховщиком срока обстоятельств, повышающих степень риска (на необходимость устранения которых в соответствии с общепринятыми нормами указывал Страхователю Страховщик).

7.10 В случае расторжения Договора по требованию Страхователя, Страховщик возвращает Страхователю страховую премию, пропорционально не истекшему периоду действия Договора. При расчете части уплаченной премии, подлежащей возврату, Страховщик рассчитывает на основании 70 процентов от предусмотренной Договором уплаченной премии, если иное не предусмотрено Договором. Если требования Страхователя связаны с неисполнением Страховщиком обязанностей, предусмотренных Правилами, то Страховщик возвращает Страхователю страховую премию пропорционально не истекшему периоду действия договора страхования. При расчете части уплаченной премии, подлежащей возврату, Страховщик производит расчеты исходя из 80 процентов предусмотренного по Договору размера уплаченной премии.

7.11 В случае расторжения Договора по требованию Страховщика, уплаченная страховая премия возвращается Страхователю полностью, а если требования Страховщика связаны с неисполнением Страхователем обязанностей, предусмотренных Правилами и Договором, то Страховщик возвращает Страхователю страховую премию пропорционально не истекшему периоду действия Договора. При расчете части уплаченной премии, подлежащей возврату, Страховщик исходит из 70 процентов предусмотренного Договором размера уплаченной премии.

7.12 В случае расторжения Договора, страховая премия не возвращается Страхователю, если он в рамках данного Договора обращался за получением страхового возмещения (за исключением, если возмещение не было произведено и Страхователь согласен с выданным Страховщиком заключением об отказе) или уже получил страховое возмещение.

8. ИЗМЕНЕНИЕ СТЕПЕНИ РИСКА

8.1. В течение действия Договора Страхователь обязан незамедлительно любым способом любой форме, позволяющей зафиксировать факт сообщение (в любом случае в течение течение 3 дней, после наступления страхового случая письменно) уведомить Страховщика о ставших ему известными изменениях в обстоятельствах, сообщенных при заключении Договора.

հանգամանքների վերաբերյալ կատարված փոփոխությունների մասին:

8.2 Ապահովագրողը, ծանուցված լինելով ռիսկի աստիճանի մեծացման հանգամանքների մասին, իրավունք ունի Ապահովագրից պահանջել Պայմանագրի պայմանների փոփոխում կամ ռիսկի աստիճանի մեծացման չափին համապատասխան լրացուցիչ ապահովագրավճարի մուծում:

**9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՈՂՄԵՐԻ
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՆՇԱՆՆԵՐ ՈՒՆԵՅՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՏԵՐԻ
ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊՐՈՒՄ**

9.1 Ապահովագրի պահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող պատահարի տեղի ունենալու մասին իրեն հայտնի դառնալու դեպքում պարտավոր է՝

9.1.1 վերոհիշյալ հանգամանքների իրեն հայտնի դառնալուց հետո անհապաղ, տեղեկացման փաստը հավաստող ցանկացած եղանակով (հեռախոս, ֆաքս և այլն) տեղեկացնել Ապահովագրողին այդ պատահարի տեղի ունենալու մասին՝ նշելով պատահարի հանգամանքների մասին իրեն հայտնի անհրաժեշտ տեղեկատվությունը և ոչ ուշ քան Ապահովագրի վնասի պատճառման մասին հայտնի դառնալու ամսաթվից հետո 72 ժամվա ընթացքում՝ այդ մասին գրավոր հայտնել Ապահովագրողին:

Ապահովագրողին հայտնվող տեղեկատվությունը նախ և առաջ պետք է պարունակի Ապահովագրի հայտնի ամբողջ տեղեկատվությունը պատահարի (վնասի) տեղի ունենալու հանգամանքների մասին, մասնավորապես տեղեկատվության մեջ ներառելով պատահարի տեղի ունենալու ամսաթիվը, ժամը, վայրը, հավանական պատճառները, պատճառված վնասի բնույթը և չափը, պատահարին ներգրավված անձանց անունները, հասցեները և Պայմանագրի (ապահովագրության վկայագրի) համարը:

Ապահովագրի պարտավոր է գրավոր հայտնվող տեղեկատվությունը ուղղարկել Ապահովագրողին նրա փոստային հասցեով (գտնվելու վայրի հասցեով) կամ ֆաքսիմիլային կապի միջոցով կամ հանձնել Ապահովագրողի ներկայացուցչին:

Վեճերի ծագման դեպքում, Ապահովագրի այս պարտականությունների պատշաճ կատարման փաստը պետք է հավաստվի համապատասխան գրավոր ապացույցներով:

Եթե Ապահովագրի Ապահովագրողին չի հայտնել ապահովագրական պատահարի մասին սույն կետում նշված կարգով և (կամ) ժամկետներում, ապա Ապահովագրողը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1017 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն իրավունք ունի չվճարելու ապահովագրական հատուցումը, եթե չապացուցվի, որ Ապահովագրողը ժամանակին իմացել է ապահովագրական պատահարի վրա հասնելու մասին կամ, որ այդ մասին Ապահովագրողի մոտ տեղեկությունների բացակայությունը չէր կարող ազդել ապահովագրական հատուցում վճարելու նրա պարտականության վրա:

9.1.2 Ստեղծված իրավիճակում ձեռնարկել ռոջամիտ և հնարավոր միջոցառումներ Ծահառուի կյանքին, առողջությանը և գույքին հասցված վնասը կանխելու կամ նվազեցնելու ուղղությամբ: Ապահովագրի պարտավոր է հետևել Ապահովագրողի ցուցումներին, եթե այդպիսի ցուցումներ նրան տրվել են: Ապահովագրի պարտավոր է նախաձեռնել ռոջամիտ և հնարավոր միջոցներ ստեղծված իրադրության պատճառների ընթացքը և հետևանքները պարզելու նպատակով:

8.2. Страховщик, уведомленный об обстоятельствах, влекущих увеличение степени риска, вправе потребовать от Страхователя изменения условий Договора или уплаты дополнительной суммы страховой премии соразмерно увеличению степени риска.

**9. ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН ДОГОВОРА
ПРИ НАСТУПЛЕНИИ СОБЫТИЯ,
ИМЕЮЩЕГО ПРИЗНАКИ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ**

9.1 Страхователь после того, как ему стало известно о наступлении события, имеющего признаки страхового случая, обязан:

9.1.1 Страхователь, после того, как ему стало известно о вышеуказанных обстоятельствах, обязан незамедлительно любой форме, позволяющей зафиксировать факт сообщения (телефон, факс итд) и известить о страховом случае Страховщика, указывая об о всех ему известных обстоятельствах страхового случая и в любом случае в течение 72 часов, после наступления страхового случая письменно известить Страховщика

Первоначальное сообщение должно содержать возможно полную информацию об обстоятельствах причинения вреда, известную Страхователю на момент сообщения (дата, время и место причинения вреда, предполагаемые причины, характер и размер причиненного вреда, имена и адреса лиц, вовлеченных в событие), а также номер Договора (полиса страхования).

Письменное подтверждение должно быть направлено в адрес (в адрес нахождения) Страховщика посредством почтовой или факсимильной связи либо вручено представителю Страховщика.

Факт надлежащего исполнения данной обязанности, в случае возникновения спора, должен быть подтвержден соответствующим письменным доказательством.

Если Страхователь в порядке и (или) в сроках предусмотренных настоящим пунктом не известил о страховом случае Страховщика, то Страховщик в соответствии с положениями второй части статьи 1017 гражданского кодекса Республики Армения вправе отказать в выплате страхового возмещения, если не будет доказано, что Страховщику своевременно стало известно наступлении страхового случая или что отсутствие у Страховщика такой информации не могло оказать влияние на обязанность Страховщика выплатить страховое возмещение.

9.1.2 Принять разумные и доступные в сложившейся обстановке меры по предотвращению или уменьшению вреда жизни, здоровью и имуществу Выгодоприобретателя.. Принимая такие меры, Страхователь обязан следовать указаниям Страховщика, если такие указания ему даны. Страхователь обязан предпринять все возможные и целесообразные меры для выяснения причин, хода и последствий возникшей ситуации, которая послужила причиной причинения вреда.

9.1.3 Եթե իրավասու մարմինների կողմից վարվում է քննություն, հարուցված է քրեական գործ, կիրառվել է կալանք, տուգանքի կամ վնասի հատուցման հետ կապված ընդունված է համապատասխան որոշում, ապա Ապահովադիրը պարտավոր է այդ մասին անհապաղ տեղեկացնել Ապահովագրողին:

9.1.4 Մինչև Շահառուի վնասված գույքի վերանորոգումն Ապահովագրողի փորձագետին (ներկայացուցչին) ապահովել այդ գույքի զննման և պատճառված վնասի գնահատման հնարավորությունը:

9.1.5 Պարբերաբար Ապահովագրողին տեղեկացնել պատահարի հետաքննության ընթացքի, պատահարի պատճառների, հետևանքների մասին և մասնակցություն ունենալ այդպիսի հետաքննություններում:

9.1.6 Անհապաղ տեղեկացնել Ապահովագրողին՝

ա) վնասի պատճառման առնչությամբ իրեն ներկայացված գույքային բնույթի բոլոր պահանջների և հայցերի մասին: Այդպիսի պահանջների ստացման դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է նախաձեռնել բոլոր միջոցները, որպեսզի Շահառուն հայցով չներկայանա դատարան մինչև Ապահովագրողի կողմից Շահառուի պահանջի քննարկումը: Շահառուի պահանջի քննարկման ընթացքում Ապահովադիրն Ապահովագրողի ցուցումով պարտավոր է ուղղարկել գրավոր հարցումներ պահանջելով անհրաժեշտ փաստաթղթեր (այն դեպքում, երբ նշված փաստաթղթերը կարող են տրվել միայն Ապահովադիրին)՝ վնասի պատճառման հետ կապված Ապահովագրողի կողմից ուսումնասիրություն և հետաքննություն անցկացնելու համար,

բ) պատճառված վնասի փաստի աղթիվ համապատասխան իրավասու մարմինների կողմից քրեական գործ հարուցելու քրեական-դատավարական գործողություններ սկսելու մասին,

գ) մինչև Ապահովագրողի կողմից գործի ուսումնասիրելը, հետաքննելը և որոշում կայացնելը, Շահառուի հայցադիմումով դատարան ներկայանալու մասին: Այս դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողի պահանջով Ապահովագրողին կամ նրա կողմից նշված անձին տալ լիազորագիր, որն իրավունք կտա՝

- բոլոր անհրաժեշտ դատավարական լիազորություններով, այդ թվում հայցը ընդունելու իրավունքով, դատական գործընթացում ներկայացնել Ապահովադիրին(պատասխանողին),

- հանդես գալ Շահառուների և նրանց ներկայացուցիչների հետ բանակցություններում,

- հասցված վնասի հանգամանքների, պատճառների և չափերի պարզաբանման նպատակով համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել:

9.1.7 Առանց Ապահովագրողի գրավոր համաձայնությամբ պատճառված վնասի հետ կապված պահանջ չընդունել, պահանջի կարգավորման համար չստանձնել որևէ պարտավորություն և չհատուցել պատճառված վնասը:

10. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԵԾՐ, ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

10.1 Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողին ներկայացնել

9.1.3 Если компетентными органами проводится расследование, возбуждается уголовное дело, налагается арест, выдается постановление о штрафе или возмещении вреда, Страхователь обязан незамедлительно известить об этом Страховщика.

9.1.4 До ремонта поврежденного имущества Выгодоприобретателя обеспечить экспертизу Страховщика (его представителю) возможность осмотра поврежденного имущества и оценки причиненного ущерба.

9.1.5 Систематически информировать Страховщика о ходе расследования происшествия, его причинах и последствиях, и принимать участие в таком расследовании.

9.1.6 Незамедлительно известить Страховщика:

а) Обо всех требованиях и претензиях имущественного характера, предъявленных к нему в связи с причинением вреда. При получении таких требований Страхователь обязан предпринять все меры к тому, чтобы Выгодоприобретатель до рассмотрения его требования Страховщиком, не обращались с иском в суд.

В ходе рассмотрения требований Выгодоприобретателя Страхователь обязан, по указанию Страховщика, направлять письменные запросы о предоставлении документов, необходимых для проведения расследования Страховщиком случая причинения вреда (в случае, если указанные документы могут быть выданы только Страхователю).

б) О возбуждении уголовного дела и начале уголовно-процессуальных действий компетентных органов по факту причинения вреда.

г) О подаче Выгодоприобретателям, искового заявления в суд до рассмотрения дела Страховщиком и вынесения им своего решения. В этом случае Страхователь обязан по требованию Страховщика выдать Страховщику или указанному им лицу доверенность на право:

- представлять Страхователя (ответчика) в судебном процессе со всеми необходимыми процессуальными полномочиями, в том числе с правом признания иска;
- вступать в переговоры с Выгодоприобретателями и их представителями;
- принимать меры, направленные на выяснение обстоятельств, причин и размера причиненного вреда.

9.1.7 Без письменного согласия Страховщика не признавать требования, связанные с причинением вреда, не принимать на себя какие-либо обязательства по урегулированию таких требований, а также не возмещать причиненный вред.

10. ПОРЯДОК И УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ВЫПЛАТЫ СТРАХОВОГО ВОЗМЕЩЕНИЯ, ПОРЯДОК ОЦЕНКИ УЩЕРБА

10.1 Для получения страховое возмещение Страхователь обязан представить Страховщику следующие документы:

- а) письменное заявление,

հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա) գրավոր դիմում,

բ) Պայմանագրի բնօրինակը (Ապահովադրի մոտ առկա տարբերակը),

գ) Ապահովադրի (Շահառուի) իրավաբանական անձի լինելու դեպքում՝ նրա կանոնադրության և պետական գրանցման վկայականի պատճենները, անհատ ձեռներեց լինելու դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականի պատճենը,

դ) Պետական մարմինների կողմից սահմանված կարգով տրված Ապահովադրի համապատասխան գործունեություն իրականացնելու իրավունքը հավաստող փաստաթղթի պատճենը (թույլտվություն, լիցենզիա),

ե) պատճառված վնասի հանգամանքներին, պատճառներին և չափերին վերաբերող փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները (վնասված գույքի հետազոտման ակտեր, հաշիվ ապրանքագրեր, գնման պահանջագրեր, կտրոններ, անդորրագրեր, փորձագիտական եզրակացություններ և այլն), այդ թվում համապատասխան իրավասու պետական մարմինների կողմից տրված փաստաթղթերը՝

- հրդեհի դեպքում՝ հրշեջ ծառայության կողմից տրված եզրակացությունը,

- պայթյունի կամ ճեղվածքի դեպքում՝ համապատասխան վթարային ծառայության կողմից տրված ակտը,

- քրեական գործի հարուցման կամ հարուցման մերժման վճռի մասին գրավոր հաղորդագրությունը (փաստաթուղթ) կամ դրա պատճենը, այն բոլոր դեպքերում, երբ վնասի առաջացման պատճառների հանգամանքների քննությանը մասնակցում են ոստիկանությունը, դատախազությունը և այլ իրավապահ մարմինները,

զ) դատարանի որոշումը, դատական մարմինների ակտերը (գործը դատարանում քննվելու դեպքում) կամ դրանց պատճենները,

է) բժշկական հաստատությունների կողմից տրված և գլխավոր բժշկի կողմից ստորագրված փաստաթղթերը կամ բժշկական փորձաքննության մարմնի եզրակացությունը (ֆիզիկական անձի առողջությանը պատճառված վնասի դեպքում),

ը) մահվան վկայականի և ժառանգության իրավունքները հավաստող փաստաթղթերի պատճենները (Շահառու հանդիսացող ֆիզիկական անձի մահվան դեպքում),

թ) քաղաքացիական անձնագրի (զինվորականների համար անձը հաստատող փաստաթղթի) պատճենը, եթե Ապահովադիրը (Շահառու) հանդիսանում է ֆիզիկական անձ,

ժ) Շահառուին պատճառված վնասի Ապահովադրի կողմից հատուցման ծախսերը հաստատող փաստաթղթերը:

10.2 Ապահովագրողն իրավունք ունի կրճատել կանոնների 10.1 կետում նշված փաստաթղթերի ցանկը կամ Ապահովադրից պահանջել վերը նշվածից բացի լրացուցիչ այլ փաստաթղթեր, եթե հաշվի առնելով դեպքի հետ կապված կոնկրետ հանգամանքները, դրանց բացակայությունը անկարելի է դարձրել ապահովագրական պատահարի տնդի ունենալու փաստի ճանաչումը և վնասի չափի որոշումը:

10.3 Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է կանոնների 10.1 և 10.2 կետերում նշված փաստաթղթերը ներկայացնել պատահարի վերաբերյալ Ապահովագրողին գրավոր դիմում ներակայացնելու օրվանից երկու ամսվա

б) оригинал Договора (экземпляр Страхователя),

в) копии устава и свидетельства о регистрации Страхователя (Выгодоприобретателя) в качестве юридического лица или копии свидетельства о регистрации Страхователя (Выгодоприобретателя) в качестве индивидуального предпринимателя,

г) копия разрешения (лицензии) Страхователя на право проведения соответствующей деятельности, выданную в установленном порядке государственным органом

д) документов, касающихся обстоятельств, причин и размера причиненного вреда (акты обследования поврежденного имущества, счета-фактуры, заказ-наряды, чеки, квитанции, заключения экспертных организаций и другие), в том числе документы, полученные в компетентных государственных органах:

- в случае пожара - заключение органа пожарной службы;
- в случае взрыва или залива – акт аварийной службы;
- во всех случаях, когда в расследовании обстоятельств, повлекших к возникновению ущерба, принимали участие органы милиции, прокуратуры и другие правоохранительные органы - письменное сообщение о возбуждении или копию постановления об отказе в возбуждении уголовного дела;

е) решение суда, актов судебных органов (при рассмотрении дела в суде) или их копии,

ж) документов из лечебного учреждения, подписанных главным врачом, или заключений бюро медицины экспертизы (в случае причинения вреда здоровью физического лица);

з) свидетельства о смерти и документов, удостоверяющих вступление в права наследования (в случае смерти физических лиц, являющихся Выгодоприобретателями)

л) гражданского паспорта (удостоверения личности для военнослужащих), если Страхователь (выгодоприобретатель) является физическим лицом

м) документов, подтверждающих расходы, понесенные Страхователем по возмещению вреда, причиненного Выгодоприобретателям

10.2 Страховщик вправе сократить перечень документов предусмотренных пунктом 10.1 Правил или затребовать у Страхователя дополнительные документы, если с учетом конкретных обстоятельств их отсутствие делает невозможным установление факта наступления страхового случая и определение размера ущерба.

10.3 Страхователь (выгодоприобретатель) в течении двух месяцев после предоставления Страховщику письменного заявления о наступлении страхового случая, обязан предоставить все необходимые документы, указанные в пунктах 10.1.8 и 10.2 Правил.

ընթացքում:

Այդ ժամկետում Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից անհրաժեշտ փաստաթղթերը չներկայացնելու կամ գրավոր որևէ միջնորդություն սահմանված երկու ամսյա ժամկետը երկարաձգելու մասին չներկայացնելու դեպքում, Ապահովագրողը կանոնների համաձայն Ապահովադրի կողմից ստանձնած պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հիմքով մերժում է ապահովագրական հատուցման վճարումը, սույն կետում սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո հնգօրյա ժամկետում:

Այն դեպքում, երբ Ապահովադիրը գրավոր միջնորդություն է ներկայացնում փաստաթղթերի ներկայացման խոչընդոտման կամ այլ պատճառաբանությամբ սահմանված ժամկետը երկարաձգելու մասին, ապա Ապահովագրողը ելնելով տվյալ գործի հանգամանքներից կարող է այդ ժամկետը երկարաձգել մինչև վեց ամիս ժամկետով: Այդ ժամկետում Ապահովադրի կողմից սահմանված պարտավորության չկատարման հետևանքները նույնաճանաչում են սույն կետի երկրորդ պարբերությունում սահմանված դրույթների հետ:

10.4 Պատահարի առաջացումից հետո Ապահովագրողն իրավունք ունի դիմելու անկախ փորձագետների՝ ապահովագրական դեպքի պատճառները բացահայտելու և վնասի չափը ճշտելու համար, ինչպես նաև ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս հիմնվելու վերջիններիս եզրակացությունների վրա:

10.5 Անհրաժեշտության դեպքում տեղի ունեցած պատահարի վերաբերյալ տեղեկություն ստանալու նպատակով Ապահովագրողը կարող է դիմել պետական մարմինների, կազմակերպությունների կամ այլ անձանց, ովքեր տիրապետում են ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ տեղեկատվությանը:

10.6 Ապահովագրողն իրավունք ունի անձանք հետաքննելու ապահովագրական պատահարի հանգամանքները կամ վնասի չափի որոշման համար նշանակել իր ներկայացուցչին: Տարածայնությունների դեպքում Պայմանագրի կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի պահանջել, որպեսզի վնասի չափը որոշվի անկախ փորձագետների կողմից: Այս դեպքում փորձաքննության ծախսերն իրականացվում են այդպիսի պահանջ ներկայացնող կողմի հաշվին:

10.7 Կանոններով նախատեսված Ապահովադրի պարտականությունների չկատարումն իրավունք է տալիս Ապահովագրողին մերժել ապահովագրական հատուցումը, եթե չի ապացուցվում, որ Ապահովագրողը ժամանակին տեղեկացվել է ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու մասին, կամ որ Ապահովագրողի մոտ այդպիսի տեղեկատվության պակասն ազդել է նրա ապահովագրական հատուցման վճարման պարտականության վրա:

10.8 Ապահովագրողն իրավունք ունի երկարացնել ապահովագրական հատուցման վճարման ժամկետը, եթե՝

ա) նշանակված է լրացուցիչ փորձաքննություն ապահովագրական դեպքի հետևանքով առաջացած վնասի մեծության որոշման նպատակով: Այս դեպքում ապահովագրական հատուցման հաշվարկը սկսվում է Ապահովագրողի կողմից լրացուցիչ փորձաքննության հետ կապված փաստաթղթերի ստացման օրվանից,

բ) ապահովագրական պատահարի փաստի աղիթով հարուցված է քրեական գործ: Այս դեպքում ապահովագրական հատուցման հաշվարկը սկսվում է իրավասու մարմինների կողմից ընդունված որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից,

գ) Ապահովադրի կամ Շահառուի ապահովագրական հատուցման ստացման իրավասությունների վերաբերյալ կան հիմնավոր կասկածներ: Ընդ որում հատուցում չի վճարվում,

В случае если Страхователь (выгодоприобретатель) в указанный срок не представляет необходимые документы или письменное объяснение с прошением отсрочить двухмесячный срок представления документов Страховщик, в соответствии с Правилами, на основании не исполнения или не надлежащего исполнения обязательств со стороны Страхователя отказывает в выплате страхового возмещения, спустя пять дней после окончания срока, указанного в данном пункте.

В случае, когда Страхователь представляет письменное прошение об отсрочке предельного срока представления документов с указанием препятствующих факторов или объяснения причин, Страховщик может отсрочить срок до 6 (шести) месяцев исходя из обстоятельств дела. В указанный срок неисполнение обязательств Страхователя приводит к следствиям указанным в абзаце 2 настоящего пункта.

10.4 После наступления страхового случая Страховщик вправе потребовать провидения экспертизы независимого эксперта для выяснения причин страхового случая, размер причиненного ущерба, а так же для определения размера страхового возмещения основываясь на их заключении.

10.5 При необходимости Страховщик может собирать сведения об обстоятельствах данного события из государственных органов, из других оргонизации и лиц, которе обладают сведениями о страховом случае.

10.6 Страховщик вправе самостоятельно проводить расследование причин и обстоятельств наступления страхового случая или для определения размера ущерба назначить своего предствовителя. При разногласии каждый из Сторон Договора вправе потребовать определения размера ущерба провидеилась независимыми экспертами. В этом случае расходы оплачивает требовоющая Сторона.

10.7 Страховщик в праве отказать в выплате страхового возмещения в случае, если Страхователь не выполнил свои обязательства, установленные Правилами, если не будет доказано, что Страховщик был вовремя извещен о страховом случае или что отсутствие у Страховщика такой информации подействовало на обзанность Страховщика выплатить страховое возмещение.

10.8 Страховщик вправе отсрочить выплату страхового возмещения, если:

а) назначена дополнительная экспертиза для определения размера ущерба. В этом случае определение размера страхового возмещения начинается со дня после получения документов дополнительной экспертизы,

б) по факту страхового случая возбуждено уголовное дело. В этом случае определение размера страхового возмещения начинается со дня вступления в силу заключения уполномоченных органов.

в) есть основательные подозрения по поводу полномочий Страхователя или Выгодоприобретателя для получения страхового возмещения. И пока не будут предоставлены нужные доказательства, страховое возмещение не будет выплачено.

г) при наличии других ситуаций, мешающих выплате

քանի դեռ չեն ներկայացվել անհրաժեշտ ապացույցներ,

դ) կանոններով հաստատված վճարմանը խանգարող այլ իրավիճակների առկայության դեպքում: Այս դեպքում ապահովագրական հաստատված հաշվարկը սկսվում է խանգարող իրավիճակի վերացման օրվանից:

10.9 Եթե ապահովագրական պատահարի հանգամանքների վերաբերյալ իրավասու մարմինների կողմից տրված փաստաթղթերից բխի, որ Ապահովագրի և տուժած անձի մեղավորությունը երկկողմանի համահավասար է, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի տուժած անձին վճարել ապահովագրական հաստուցում՝ կախված ապահովագրական պատահարում նրա ունեցած մեղքի աստիճանից: Այդ մեղքի աստիճանը որոշվում է ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա և Պայմանագրի կողմերի համաձայնությամբ, իսկ փոխհամաձայնության չգալու դեպքում՝ դատական կարգով:

10.10 Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժել ապահովագրական հաստուցման վճարումը, եթե պատահարի քննության արդյունքում պարզվի, որ Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովագրի կողմից իրեն հայտնվել են Ապահովագրի մասնագիտական ռիսկի մասին կեղծ տեղեկություններ, ինչպես նաև այն դեպքերում, երբ Ապահովագրի կամ Շահառուի կողմից իրականացվել են միտումնավոր գործողություններ, որոնք ուղղված են եղել կամ նպաստել են ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալուն:

10.11 Ապահովագրողն ապահովագրական պատահարի մասին օրենքով, այլ իրավական ակտերով և կանոններով նախատեսված բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերն ստանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում պարտավոր է օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն ընդունել ապահովագրական հաստուցումը վճարելու կամ մերժելու մասին եզրակացություն (որոշում):

10.12 Ապահովագրողն ապահովագրական հաստուցումը վճարելու մասին որոշումը պատշաճ կերպով՝ Ապահովագրին (Շահառուին) անձամբ հանձնելու միջոցով կամ Ապահովագրի (Շահառուի) հասցեով փոստային առաքմամբ, տրամադրում է Ապահովագրին (Շահառուին):

10.13 Ապահովագրական հաստուցման նվազեցման կամ հաստուցման մերժման դեպքում Ապահովագրողի կայացրած պատճառաբանված որոշումը հնգօրյա ժամկետում պատվիրված նամակով առաքվում է Ապահովագրին (Շահառուին)՝ նրա մշտական բնակության հասցեով:

10.14 Հաստուցում իրականացնելու մասին որոշում կայացնելու օրվանից 30 օրվա ընթացքում Ապահովագրողը պարտավորվում է միանվագ իրականացնել ապահովագրական հաստուցումը, եթե Ապահովագրողը և Ապահովագրի (Շահառուն) ապահովագրական հաստուցման վճարման այլ կարգ կամ ժամկետ չեն համաձայնեցրել:

10.15 Ապահովագրական հաստուցման վճարումը կարող է կատարվել Շահառուի ներկայացուցիչին՝ օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Եթե Շահառուն հանդիսանում է անչափահաս, ապա նրան հասանելիք գումարը օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով տրվում է նրա օրինական ներկայացուցիչներին (խնամակալին, խնամակալության մարմիններին և այլն): Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա Պայմանագրում մեկից ավելի Շահառու նախատեսված լինելու դեպքում ապահովագրական հաստուցման գումարը օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով բաժանվում է Շահառուների միջև:

по Правилам страхового возмещения. В этом случае определение размера страхового возмещения начинается со дня отстранения мешающего обстоятельства.

10.9 Если из документов об обстоятельствах страхового случая, выданные уполномоченными органами будет исходить, что вина Страхователя и потерпевшего лица обоюдны, то Страховщик имеет право оплатить потерпевшему лицу страховое возмещение в зависимости от степени его вины в страховом случае. Степень этой вины определяется на основании представленных документов и согласия Сторон Договора, а в случае отсутствия взаимного согласия-в судебном порядке.

10.10 Страховщик вправе отказать в выплате страхового возмещения, если в результате исследования выяснится, что в период действия Договора он сообщил неправильные сведения о профессиональном риске застрахованного, а также в тех случаях, когда Страхователь или Выгодоприобретатель, совершили умышленные действия, направленные или воспрепятственные на наступление страхового случая.

10.11 В течение 5 дней после получения всех необходимых документов, предусмотренных Правилами, законом и другими правовыми актами, Страховщик обязан принять решение о выплате страхового возмещения или об отказе в выплате.

10.12 Решение о выплате страхового возмещения надлежащим образом предостовляется Страхователю (выгодоприобретателю) лично или рочтой достовляется по адресу Страхователя (выгодоприобретателя).

10.13 Решение об отказе в свыплате страхового возмещения или о зонижении суммы страхового возмещения в течение 5 дней достовляется Страхователю (выгодоприобретателю) в форме заказного письма с мотивированным обоснованием причин.

10.14 Страховщик обязан в течение 30 дней принятия решение о выплате страхового возмещения одновременно оплатить сумму возмещения, если Страховщиком и Страхователем (Выгодоприобретателем) не оговорен иной срок или порядок выплаты страхового возмещения.

10.15 Выплата страхового возмещения производится предстовителю Выгодоприобретателя в порядке, установленной законом и другими правовыми актами. Если Выгодоприобретатель является несовершеннолетним, вычетаемая ему сумма в порядке, установленной законом и другими правовыми актами предостовляется его законным предстовителям (опекунов, органов опекуинства итд). Если Договором иное не предусмотрено, то при наличии в Договоре более чем одного Выгодоприобретателя, сумма страхового возмещения, в порядке, установленной законом и другими правовыми актами, разделяется между Выгодоприобретателями.

11.1 Ապահովագրական հատուցման չափը որոշվում է Ապահովագրողի կողմից՝ այն փաստաթղթերի հիման վրա, որոնք հաստատում են ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու փաստը և պատճառված վնասի չափերը:

11.2 Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու փաստի ճանաչման դեպքում Ապահովագրողը կանոնների համաձայն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում ապահովագրական պատահարի հետևանքով Շահառուին հասցված վնասի չափով, բայց ոչ ավել, քան Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարի չափը, իսկ Պայմանագրով յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի (շիսկի) համար առավելագույն պատասխանատվության չափ սահմանված լինելու դեպքում՝ այդ սահմանված չափը:

11.3 Կանոններում վնաս անելով պետք է հասկանալ՝

11.3.1 Լյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հետ կապված Շահառուի կրած ծախսերը, որոնք են՝

➤ աշխատավարձը, որից ֆիզիկական անձ հանդիսացող Շահառուն գրկվել է հաշմանդամության կամ առողջությանը պատճառված այլ վնասի հետևանքով առաջացած աշխատունակության կորստի կամ դրա նվազման պատճառով,

➤ առողջության վերականգման համար լրացուցիչ ծախսերը (բուժման ծախսեր, լրացուցիչ սնունդ, դեղորայքի ձեռքբերում, արթնզավորում, կողմնակի խնամք, սանիտարա-կուրորտային բուժում, հատուկ տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերում, այլ մասնագիտության գծով պատրաստում, եթե սահմանված է, որ տուժող անձը թվարկված օգնությունների և խնամքի կարիքն ունի և չունի դրանց անվճար ստացման իրավունք),

➤ աշխատավարձի մասը, որից ֆիզիկական անձ հանդիսացող Շահառուի մահվան դեպքում գրկվել են նրա խնամակալության տակ գտնվող կամ նրանից նյութական միջոցներ ստանալու իրավունքներ ունեցող անաշխատունակ անձինք,

➤ հուղարկավորության ծախսերը:

Կանոնների 11.3.1 կետով նախատեսված ծախսերի հատուցումը վճարվում է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված չափերի:

11.3.2 Ծախսերը, որոնք գույքային վնասի պատճառման հետևանքով կրել է Շահառուն: Այդ ծախսերը որոշվում են գույքի վնասման կամ ոչնչացման արդյունքում առաջացած իրական չափով, ինչպես նաև խախտված իրավունքների վերականգմանն ուղղված ծախսերով, մասնավորապես՝

ա) գույքի լրիվ ոչնչացման դեպքում իրական վնասը հավասար է ոչնչացված գույքի իրական արժեքին՝ հանած մաշվածությունը և օգտգործման ենթակա մնացորդների արժեքը,

բ) գույքի մասնակի վնասվելու դեպքում իրական վնասը որոշվում է ծախսերի այն չափով, որոնք անհրաժեշտ են վնասված գույքը մինչև ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու վիճակը բերելու համար:

Վնասված գույքը մինչև ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու վիճակին բերելու անհնարինության դեպքում, իրական վնասը որոշվում է այն գումարով, որի չափով նվազել է գույքի իրական արժեքն ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հետևանքով:

11.1 Размер страхового возмещения определяется Страховщиком на основании документов, подтверждающие факт наступления Страхового случая и размер причиненного ущерба.

11.2 При признании факта наступления страхового случая Страховщик производит страховую выплату в размере ущерба, нанесенного Выгодоприобретателю в результате наступления страхового случая, но не более страховой суммы по Договору (или не более установленного в договоре страхования лимита по одному страховому случаю (категории риска)).

11.3 Под ущербом в настоящих Правилах понимаются:

11.3.1 Расходы, которые понес Выгодоприобретатель в связи с причинением вреда жизни или здоровью:

➤ заработок, которого физическое лицо, являющееся Выгодоприобретателем, лишилось вследствие потери трудоспособности или уменьшения ее в результате причиненного увечья или иного повреждения здоровья;

➤ дополнительные расходы, необходимые для восстановления здоровья (расходы на лечение, дополнительное питание, приобретение лекарств, протезирование, посторонний уход, санаторно-курортное лечение, приобретение специальных транспортных средств, подготовку к другой профессии, если установлено, что потерпевший нуждается в этих видах помощи и ухода и не имеет права на их бесплатное получение);

➤ часть заработка, которого в случае смерти физического лица, являющегося Выгодоприобретателем, лишились нетрудоспособные лица, состоявшие на его иждивении или имевшие право на получение от него содержания;

➤ расходы на погребение.

Возмещение расходов, предусмотренных п.11.3.1. выплачивается в размерах, определенных законом Республики Армения и другими правовыми актами.

11.3.2 Расходы, которые понес Выгодоприобретатель в случае причинения имущественного вреда. Указанные расходы определяются реальным ущербом, причиненным уничтожением или повреждением имущества, а также расходами, направленными на восстановление нарушенного права:

а) при полной гибели имущества реальный ущерб равен действительной стоимости погибшего имущества за вычетом износа и стоимости остатков, пригодных к использованию;

б) при частичном повреждении имущества реальный ущерб определяется как сумма расходов, необходимых для приведения поврежденного имущества в состояние, в котором оно было до страхового случая.

При невозможности привести поврежденное имущество в состояние, в котором оно было до наступления страхового случая, реальный ущерб определяется суммой, на которую уменьшилась действительная стоимость имущества в результате наступления страхового случая.

Если затраты на восстановление при частичном

Եթե գույքի մասնակի վնասման դեպքում վերջինիս վերականգման ծախսերը մեծ լինեն գույքի իրական արժեքից, ապա որպես ապահովագրական հատուցման չափ կընդունվի տվյալ գույքի իրական արժեքը:

Կանոններում խախտված իրավունքների վերականգմանն ուղղված ծախսեր ասելով հասկանում ենք Շահառուի կողմից հետևյալ ծառայությունների համար վճարված ծախսերը՝

- մասնագիտացված, սերվիսային, վերանորոգման կազմակերպություններին (ծառայություններին) վնասված գույքը քանդելու, վերանորոգելու, հավաքելու, կորցրածի փոխարեն նոր գույք առաքելու համար,
- կենցաղային սպասարկման ձեռնարկության, քիմմաքրման, լվացքատան,
- փրկարար ծառայությանը, եթե տեղի ունեցած հանգամանքներով նրանց կանչը արդարացի է,
- վարձույթային կազմակերպություններին, որոնք գույքի վերանորոգման ժամանակահատվածում տրամադրել են վնասված գույքին փոխարինող գույք, և եթե այդ գույքի բացակայությունը կփոխեր Շահառուի կյանքի առօրյա բնույթը կամ կհանգեցներ լրացուցիչ վնասների,
- այլ ծառայությունների, ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների, եթե դրանց մասնակցությունը վնասների կարգավորման հարցում Ապահովագրողի կողմից ճանաչվում է հիմնավորված և նպատակային:

11.4 Հայցերի (դիմումների) մինչդատական կարգով կարգավորման դեպքում պատճառված վնասի չափը Ապահովագրողի կողմից որոշվում է ապահովագրական պատահարի փաստը, հանգամանքները, ապահովագրական պատահարի հետևանքով վնասի չափը հավաստող փաստաթղթերի հիման վրա: Հայցերի (դիմումների) մինչդատական կարգով կարգավորման դեպքում ապահովագրական հատուցում իրականացնելու համար բավարար հիմքերի բացակայությամբ պայմանավորված Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցում իրականացնելու մասին որոշումն ընդունում է դատական մարմինների որոշման հիման վրա:

11.5 Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում, Ապահովագրողն Ապահովադրին հատուցում է հետևյալ լրացուցիչ ծախսերը՝

ա) Ապահովագրողի կողմից հատուցման ենթակա վնասների նվազեցման նպատակով Ապահովադրի կողմից կատարված ծախսերը, եթե այդպիսի ծախսերը անհրաժեշտ են եղել կամ կատարվել են Ապահովագրողի ցուցումների համաձայն,

բ) ապահովագրական պատահարի գործը դատական մարմիններում վարելու համար Ապահովադրի կատարված ծախսերը, եթե դրանք կատարվել են Ապահովագրողի գրավոր ցուցումներին համաձայն կամ նրա գրավոր համաձայնությամբ,

գ) Ապահովագրական պատահարի հետ կապված պատճառների և հանգամանքների պարզաբանման նպատակով Ապահովադրի կողմից կատարված անհրաժեշտ և նպատակահարմար ծախսերը, եթե դրանք կատարվել են Ապահովագրողի գրավոր համաձայնությամբ:

повреждении имущества превышают действительную стоимость этого имущества, то страховое возмещение выплачивается в размере его действительной стоимости.

В Правилах под расходами, направленными на восстановление нарушенного права, понимаются расходы Выгодоприобретателя по оплате услуг:

- специализированных, сервисных, ремонтных организаций (служб) по демонтажу, ремонту, монтажу поврежденного имущества, доставке нового имущества взамен утраченного;
- предпрятий бытового обслуживания, химчисток, прачечных;
- служб спасения, если их вызов оправдан обстоятельствами произошедшего;
- прокатных, арендных предприятий, предоставивших в пользование на период ремонта имущество аналогичное поврежденному, если его отсутствие меняет привычный образ жизни Выгодоприобретателя или может привести к дополнительным убыткам;
- других служб, предприятий, организаций и т.п., если их участие в урегулировании убытков признано Страховщиком обоснованным и целесообразным.

11.4 Размер ущерба при урегулировании претензий (зоявления) в досудебном порядке определяется Страховщиком на основании документов, подтверждающих факт, обстоятельства, размер ущерба в результате страхового случая. В случае отсутствия достаточных оснований для осуществления страховой выплаты в досудебном порядке Страховщик принимает решение о выплате на основании решения судебных органов.

11.5 Дополнительно при наступлении страхового случая Страховщик возмещает следующие расходы Страхователя:

а) Расходы, произведенные Страхователем в целях уменьшения убытков, подлежащих возмещению Страховщиком, если такие расходы были необходимы или были произведены для выполнения указаний Страховщика.

б) Расходы Страхователя на ведение в судебных органах дел по страховым случаям, если указанные расходы были произведены во исполнение письменных указаний Страховщика или с его письменного согласия.

в) Необходимые и целесообразные расходы, произведенные Страхователем с письменного согласия Страховщика в целях выяснения обстоятельств и причин наступления страхового случая.

11.6 Выплата страхового возмещения в размере,

11.6 Ապահովագրական հատուցման վճարումը կանոնների 11.3 կետում նշված չափերով կատարվում է Շահառուին կամ Ապահովադրին, եթե վերջինս Ապահովագրողի հետ գրավոր համաձայնությամբ հատուցել է Շահառուին պատճառած վնասը: Ապահովագրական հատուցման վճարումը Ապահովադրին միանվագ կարող է կատարվել նաև եթե օրենքով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում Ապահովադիրը պարտավոր է պատճառված վնասի համար վճարել հատուցում ամսեկան կամ այլ պարբերական մոծումներով:

Կանոնների 11.5 կետում նշված ծախսերի վճարումը կատարվում է Ապահովադրին:

11.7 Ապահովագրական հատուցման վճարումը Շահառուին կամ Ապահովադրին կատարվում է անկանխիկ եղանակով Շահառուի կամ Ապահովադրի հաշվարկային հաշվին դրամական միջոցների փոխանցման միջոցով կամ կանխիկ եղանակով՝ Ապահովագրողի դրամարկղից:

11.8 Անկանխիկ հաշվարկների դեպքում ապահովագրական հատուցման վճարման ամսաթիվ է հանդիսանում Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվից դրամական միջոցների դուրս գրման ամսաթիվը, կանխիկ հաշվարկների դեպքում՝ Ապահովագրողի դրամարկղից դրամական միջոցների ելքի ամսաթիվը:

11.9 Եթե ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու օրը Ապահովադրի քաղաքացիական պատասխանատվությունը երրորդ անձանց նկատմամբ ապահովագրված է նաև այլ ապահովագրական ընկերություններում, ապա Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցում է վճարում այն չափով, որքանով որ Ապահովագրողի Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարը համամասնական է բոլոր այլ ապահովագրության Պայմանագրերով սահմանված ընդհանուր ապահովագրական գումարների հանրագումարին:

11.10 Կանոնների համաձայն հատուցման ենթակա չեն Ապահովադրի կողմից վճարման ենթակա տույժերը, տուգանքները, այլ պատժամիջոցները:

11.11 Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա կանոնների համաձայն հատուցման ենթակա չեն՝

ա) Չստացված (բացթողնված) շահույթը (եկամուտը), որը Շահառուն կստանար առօրյա քաղաքացիական շրջանառության պայմաններում, եթե նրա իրավունքները խախտված չլինեին (բաց թողնված շահույթ),

բ) Քաղաքացուն պատճառված բարոյական վնասը կամ իրավաբանական անձի գործարար համբավին պատճառված վնասը:

11.12 Եթե Շահառուին պատճառված վնասը ենթակա է հատուցման ոչ միայն Ապահովադրի կողմից, այլ նաև վնասի պատճառման համար պատասխանատու այլ անձանց կողմից, ապա Ապահովագրողը հատուցում է Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում պատճառված վնասի և այն գումարի տարբերության չափը, որը պատճառված վնասի համար պատասխանատու անձանցից ենթակա է առգրավման (գանձման):

Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողին տեղեկացնել այդպիսի անձանց առկայության և այդպիսի անձանցից գանձման ենթակա հատուցման գումարների մասին:

11.13 Վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման գումարից մասհանվում է ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու ժամանակ չվճարված հերթական ապահովագրավճարի մեծությունը և ոչ պայմանական չհատուցվող գումարը:

указанном в пункте 11.3 Правил производится Выгодоприобретателю или Страхователю, если он с письменного согласия Страховщика возместил Выгодоприобретателю нанесенный ущерб. Единовременная Выплата страхового возмещения Страхователю производится, если в случаях, предусмотренном законом и другими правовыми актами Страхователь обязан выплата возмещения за причиненный ущерб ежемесячно или в с другим графиком уплаты страховых взносов.

Оплата расходов, указанных в пункте 11.5 Правил производится Страхователю.

11.7 Выплата страхового возмещения Выгодоприобретателю или Страхователю производится путем безналичного перечисления денежных средств на расчетный счет Страхователя или Выгодоприобретателя или наличными деньгами через кассу Страховщика.

11.8 Датой выплаты страхового возмещения путем безналичного перечисления считается дата списания денежных средств с расчетного счета Страховщика или дата выдачи наличных денежных средств через кассу Страховщика.

11.9 Если на дату наступления страхового случая гражданская ответственность Страхователя перед третьими лицами, была застрахованна в других страховых организациях, то Страховщик выплачивает страховое возмещение в сумме, пропорциональной отношению страховой суммы по заключенному им Договору к общей страховой сумме по всем Договорам, заключенным Страхователем.

11.10 В соответствии с Правилами не подлежат возмещению неустойки, штрафы, иные санкции, подлежащие уплате Страхователем.

11.11 В соответствии с Правилами не подлежат возмещению, если иное не предусмотрено Договором:

а) Недополученный (урущенный) доход (прибыль), который Выгодоприобретатель получил бы при обычных условиях гражданского оборота, если бы его право не было нарушено (упущенная выгода).

б) Компенсация морального вреда гражданину или вреда деловой репутации юридическому лицу.

11.12 Если вред, причиненный Выгодоприобретателю, подлежит возмещению не только Страхователем, но и иными лицами, ответственными за его причинение, то Страховщик возмещает в пределах страховой суммы, установленной в Договоре, разницу между размером причиненного вреда и суммой, которая подлежит взысканию с иных лиц, ответственных за причинение вреда.

Страхователь обязан известить Страховщика о наличии таких лиц и о суммах возмещения, которые подлежат взысканию с этих лиц.

11.13 Из суммы страхового возмещения, подлежащей выплате, удерживается неуплаченная на дату наступления страхового случая часть страховой премии и сумма безусловной франшизы.

12. ПОРЯДОК РАЗРЕШЕНИЯ СПОРОВ

12.1 Споры, возникающие во время действия Договора, разрешаются путем двустороннего согласия. При недостижении соглашения по спорным вопросам, их решение передается на рассмотрение судебных органов в порядке, предусмотренном законом и другими правовыми актами.

2.2 Во время разрешения спорных вопросов положение Договора привалирует над положениями Правил.

13. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

13.1 Никто из Сторон Договора, заключенного на основании Правил, не вправе передать права и обязательства третьему лицу без письменного соглашения другой Стороны Договора, за исключением перестраховочных операции со стороны Страховщика.

13.2 Стороны Договора несут ответственность за предоставленные данные и обязуются письменно сообщать друг друга о каждом изменении этих данных.

13.3 При не исполнения или не надлежащего исполнения обязательств предусмотренные Правилами Стороны Договора несут ответственность в порядке, установленном законом и другими правовыми актами.

13.4 Все иски и заявления, которые Стороны Договора предъявляют друг другу, должны быть в письменном виде.

13.5 Вопросы, не разрешенные Правилами, разрешаются в порядке, установленном законом и другими нормативными актами.

13.6 В случае разночтения в вариантах текста Правил на армянском и русском языках, приоритет имеет текст Правил на армянском языке.

12. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

12.1. Պայմանագրի գործողության ընթացքում առաջացող բոլոր վեճերը լուծվում են կողմերի միջև անմիջական բանակցությունների միջոցով: Բանակցությունների միջոցով համաձայնություն ձեռք չբերելու դեպքում, վեճերը լուծվում են դատական կարգով՝ օրենքին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան:

12.2. Վիճելի հարցերի լուծման ժամանակ Պայմանագրի դրույթները գերակա են կանոնների դրույթների նկատմամբ:

13. ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

13.1. Կանոնների հիման վրա կնքված Պայմանագրի կողմերից ոչ մեկն իրավունք չունի կանոններով նախատեսված իր իրավունքներն ու պարտականությունները փոխանցել երրորդ կողմի, առանց Պայմանագրի մյուս կողմի գրավոր համաձայնության, բացառությամբ Ապահովագրողի կողմից վերաապահովագրական գործառնություններից:

13.2. Պայմանագրի կողմերը պատասխանատվություն են կրում իրենց կողմից հայտնված տվյալների ճշտության համար և պարտավորվում են տեղեկացնել միմյանց այդ տվյալներում կատարված յուրաքանչյուր փոփոխության մասին:

13.3. Կանոններով նախատեսված պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքում Պայմանագրի կողմերը պատասխանատվություն են կրում օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

13.4. Բոլոր հայցերը և դիմումները, որոնք Պայմանագրի կողմերն ուղղում են իրար, պետք է իրականացվեն գրավոր ձևով:

13.5. Կանոններով չկարգավորված հարցերը կարգավորվում են օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

13.6. Կանոնների ռուսերեն և հայերեն լեզուներով ներկայացված տարբերակներում տարրնկալումների դեպքում, առաջնությունը տրվում է կանոնների հայերեն լեզվով գրված տարբերակին: